

SADRŽAJ

Predgovor	1
1 – KONCEPT ODRŽIVOG RAZVOJA I IMPLIKACIJE NA TRANSPORT.....	3
U V O D.....	3
1.1 Održiv razvoj – sistemski pristup i modeli ocene	4
Sistemski pristup.....	4
Modeli za ocenu održivog razvoja.....	6
1.2 Konceptualizacija održivog transporta.....	9
1.2.1 Principi održivog razvoja u transportu.....	9
1.2.2 Formulacija održivog transporta.....	12
1.3 Operacionalizacija koncepta održivog transporta	17
1.3.1 Indikatori održivog transporta i načini strukturiranja	17
1.3.2 Primeri skupova indikatora održivog transporta.....	22
Trodimenzionalni skup indikatora održivog transporta	23
Indikatori transporta evropske strategije održivog razvoja	26
1.3.3 Indikatori kao alat za ocenu održivosti transportnih sistema.....	29
Rezime prvog dela.....	31
2 - IZAZOVI EVROPSKE TRANSPORTNE POLITIKE	33
U V O D.....	33
2.1 Transportni uticaji.....	34

2.1.1	Klimatske promene	34
2.1.2	Potrošnja energije	36
2.1.3	Zagađenja vazduha	37
2.1.4	Saobraćajne nezgode.....	41
2.1.5	Saobraćajna buka.....	43
2.1.6	Fragmentacija zemljišta	44
2.1.7	Zagušenja u saobraćaju	45
2.2	Karakteristike transportnih zahteva i razvojne tendencije	46
2.2.1	Karakteristike transportnih zahteva – dosadašnji razvoj.....	46
	Putnički transport	46
	Teretni transport	48
2.2.2	Razvojne tendencije	51
2.3	Eksterni efekti transporta.....	53
2.3.1	Vrste i karakteristike eksternih efekata transporta	54
2.3.2	Metode kvantifikacije eksternih efekata transporta	56
2.3.3	Procene eksternih troškova u EU	58
	Rezime drugog dela.....	64
3	– EVROPSKA TRANSPORTNA POLITIKA U FUNKCIJI ODRŽIVOG RAZVOJA	67
	UVOD.....	67
3.1	Početni razvoj – stvaranje zajedničke evropske transportne politike	68
3.2	Evropska transportna politika u prvoj deceniji našeg veka.....	71
3.2.1	Transport kao deo evropske strategije održivog razvoja	71
3.2.2	Nova programska dokumenta evropske transportne politike.....	74
	Bela Knjiga (2001).....	75
	Srednjoročna revizija Bele Knjige (2006).....	76
3.2.3	Programska dokumenta za održivu mobilnost u gradovima	79
3.2.4	Ključne inicijative evropske transportne politike i ocena učinka	82
	Otvaranje i regulisanje transportnog tržišta	83
	Planiranje i finansiranje trans-evropske transportne mreže (TEN-T).....	84

Logistika, intermodalnost i komodalnost	85
Režimi naplate/naknada.....	86
Bezbednost i sigurnost.....	86
Društveni aspekti – uslovi rada radnika u transportnom sektoru.....	87
Korisnički aspekti – kvalitet usluga i prava putnika	88
Ekološka održivost i potrošnja energije u transportu	89
Gradski saobraćaj.....	90
3.3 Okviri buduće transportne politike	90
3.3.1 Projektovani scenario razvoja transporta.....	90
3.3.2 Plan jedinstvenog, konkurentnog i resursno efikasnog evropskog transportnog sistema ..	93
3.3.3 Ciljne vrednosti indikatora održivog transporta i zadaci buduće transportne politike	94
Rezime trećeg dela	99
Prilog: SWOT analiza ključnih inicijativa/ specifičnih ciljeva Evropske transportne politike	101
Literatura	117
Spisak slika	125
Spisak tabela.....	127
Spisak skraćenica	129
Spisak odabranih pojmova (srpsko-engleski)	133
Beleška o autorima	135